

ข่าวกระทรวงการคลัง

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง โทร.2739763 โทรสาร 2739408

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ.....

ฉบับที่ 45/2544

วันที่ 10 กรกฎาคม 2544

เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2544 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ..... ตามที่กระทรวงการคลังเสนอเพื่อนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

ความเป็นมาของการยกร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวสืบเนื่องจากปัจจุบันตลาดการเงินของประเทศไทยมีความเชื่อมโยงกับตลาดการเงินของโลกมากขึ้นเป็นลำดับ ความเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา อัตราดอกเบี้ย หรือดัชนีกลุ่มหลักทรัพย์ในตลาดการเงินของโลกเกิดขึ้นอยู่เสมอ ในปัจจุบันจึงได้มีการเริ่มใช้สัญญาซื้อขายล่วงหน้าซึ่งเป็นข้อตกลงหรือสัญญาที่มีมูลค่าอิงอยู่กับสินค้าหรือตัวแปรชนิดใดชนิดหนึ่ง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือบริหารความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา อัตราดอกเบี้ย และดัชนีกลุ่มหลักทรัพย์ ตลอดจนสินค้าหรือตัวแปรอื่น

อย่างไรก็ดี สถานภาพของสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและการประกอบธุรกิจที่เกี่ยวกับสัญญาซื้อขายล่วงหน้าดังกล่าวในประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายรองรับ และทำให้การลงทุนในสัญญาซื้อขายล่วงหน้าไม่ได้ประสิทธิภาพสูงสุดตามที่ควรจะเป็น ดังนั้นร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้าบัญญัติขึ้นเพื่อรองรับสถานะทางกฎหมายของสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่กระทำขึ้นโดยสุจริตและเพื่อให้ทางการสามารถกำกับดูแลผู้ประกอบการในตลาดและผู้ที่มีบทบาทในการชักชวนประชาชนให้ทำสัญญามีให้การเอาเปรียบหรือเป็นการฉ้อโกงประชาชน และเพื่อให้ทางการสามารถกำกับควบคุมผลกระทบของการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าต่อความมั่นคงของระบบการเงิน

สำหรับสาระสำคัญของร่างกฎหมายดังกล่าวมีองค์ประกอบอยู่ 7 หมวด โดยหมวดแรกจะว่าด้วยการกำหนดความหมายของสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ซึ่งหมายถึงสัญญาที่มีมูลค่าเปลี่ยนแปลงตามมูลค่าสินค้าหรือตัวแปรที่ใช้อ้างอิง หมวดที่ 2 ว่าด้วยความหมายของสินค้าและตัวแปร โดยสินค้าหมายถึง หลักทรัพย์ เงินตราสกุลใดๆ ทองคำ น้ำมันดิบ ซึ่งรวมไปถึงดัชนีทางการเงิน ดัชนีกลุ่มหลักทรัพย์ และอัตราดอกเบี้ย หมวดที่ 3 จะว่าด้วยกิจการที่เกี่ยวกับสัญญาซื้อขายล่วงหน้า โดยเป็นการกำหนดประเภทกิจการที่ถูกกำกับดูแลจากทางการและระดับในการกำกับดูแล ซึ่งจะแบ่งออกเป็นการประกอบธุรกิจกับผู้ลงทุนทั่วไป

หรือเฉพาะกับผู้ลงทุนสถาบัน หมวดที่ 4 ว่าด้วยการกำกับดูแลผู้ประกอบการธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าให้บริการแก่ผู้ลงทุนทั่วไป โดยกำหนดข้อห้ามและข้อปฏิบัติในการประกอบธุรกิจ เช่น การดำรงฐานะทางการเงินของผู้ประกอบการ การปฏิบัติต่อทรัพย์สินของลูกค้า หมวดที่ 5 การกำกับดูแลศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและสำนักหักบัญชีที่ให้บริการแก่ผู้ลงทุนทั่วไป โดยกำหนดให้ศูนย์ซื้อขายฯ จัดตั้งในรูปแบบของบริษัทมหาชนจำกัด มีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการเพื่อผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นทุกคน และเนื่องจากศูนย์ซื้อขายฯ และสำนักหักบัญชีเป็นศูนย์กลางในการทำธุรกรรม การพิจารณาอนุญาตผู้ขอจัดตั้งจึงพิจารณาจากคุณสมบัติทั้งในเรื่องแหล่งเงินทุน ความน่าเชื่อถือของสมาชิก ความสามารถในการกำกับดูแล และการมีกระบวนการตัดสินใจพิพาทที่เป็นธรรม หมวดที่ 6 ว่าด้วยการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ซึ่งเป็นการกำหนดห้ามการกระทำใดๆ ที่จะทำให้ราคาของสัญญาซื้อขายล่วงหน้าไม่ตรงต่อสภาพปกติ และกำหนดห้ามผู้ที่รู้ข้อมูลภายในแสวงหาประโยชน์จากข้อมูลดังกล่าวอย่างไม่เป็นธรรมด้วย สำหรับหมวดสุดท้ายว่าด้วยการกำหนดบทกำหนดโทษเพื่อกำหนดโทษสำหรับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อย่างที่ถูกกฎหมายกำหนด

เมื่อร่างกฎหมายดังกล่าวผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ผลประโยชน์สำคัญที่เกิดขึ้นจะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนสามารถเปลี่ยนแปลงสภาพของการลงทุนได้บ่อยครั้งขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงการถือครองสินทรัพย์ของตน และช่วยทำให้ขอบข่ายความเสี่ยงของผู้ลงทุนอยู่ในระดับที่ต้องการได้โดยง่าย ในขณะที่ผู้ประกอบการมีช่องทางในการระดมทุนที่หลากหลายและมีต้นทุนที่ถูกลง นอกจากนี้ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่มีประสิทธิภาพจะเป็นแหล่งสะท้อนความคาดหวังของผู้ที่อยู่ในตลาดที่มีต่อราคาสินค้าในอนาคต และเมื่อตลาดการเงินของไทยมีเครื่องมือบริหารความเสี่ยงที่ครบถ้วนจะทำให้สามารถดึงดูดผู้ลงทุนได้มากขึ้นตามไปด้วย